

RPW/61491/2019 P
Data: 2019-11-06

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

NSZZ
Solidarność

ul. Wały Piastowskie 24, tel. (58) 308 44 59, 308 42 78, 308 42 86, fax (58) 308 42 77
www.solidarnosc.org.pl

Gdańsk, 31 października 2019 r.

L.dz. KSOiW/187/2019

Szanowny Pan

Dariusz Piontkowski

Minister Edukacji Narodowej

WNIOSEK

dot. nowelizacji ustawy Karta Nauczyciela w przedmiocie okresu zawierania z nauczycielami umów na czas określony

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” zwraca się z wnioskiem o pilne znówelizowanie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela poprzez usankcjonowanie możliwości zawierania z nauczycielami umów terminowych zawartych w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania jedynie na czas roku szkolnego w ten sposób, że do art. 10 zostanie dodany ust. 13a o następującej treści:

Art. 10

1. Stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się w szkole, a w przypadku powołania zespołu szkół jako odrębnej jednostki organizacyjnej - w zespole szkół na podstawie umowy o pracę lub mianowania, z zastrzeżeniem ust. 8.

2. Z osobą posiadającą wymagane kwalifikacje, z zastrzeżeniem ust. 3, i rozpoczynającą pracę w szkole stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny w celu odbycia stażu wymaganego do uzyskania awansu na stopień nauczyciela kontraktowego, z zastrzeżeniem ust. 7. W przypadkach, o których mowa w art. 9c ust. 5f i art. 9g ust. 8, w razie ustalenia dodatkowego stażu, z nauczycielem stażystą nawiązuje się stosunek pracy na czas określony na kolejny jeden rok szkolny.

3. W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osobą, o której mowa w ust. 2, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającą przygotowania pedagogicznego, dopuszczalne jest nawiązanie stosunku pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu. W przypadku gdy nauczyciel w ciągu pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych, z nauczycielem może być zawarta umowa o pracę na kolejny jeden rok szkolny. Staż wymagany do ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego przedłuża się do czasu uzyskania przygotowania pedagogicznego.

4. Stosunek pracy z nauczycielem kontraktowym nawiązuje się na podstawie umowy o pracę zawieranej na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem ust. 7.

4a. (uchylony).

5. Stosunek pracy z nauczycielem mianowanym i z nauczycielem **dyplomowanym** nawiązuje się na podstawie mianowania, jeżeli:

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ	
Wpł.	2019 -11- 06
Podpis	

1) posiada obywatelstwo polskie, z tym że wymóg ten nie dotyczy obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

2) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z praw publicznych;

3) nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;

4) nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4a) nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 3, w okresie 3 lat przed nawiązaniem stosunku pracy, albo karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 4;

5) posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania danego stanowiska;

6) istnieją warunki do zatrudnienia nauczyciela w szkole w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony.

5a. Stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony przekształca się w stosunek pracy na podstawie mianowania z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym:

1) nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela mianowanego, o ile spełnione są warunki określone w ust. 5;

2) w przypadku nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego w czasie trwania umowy o pracę zostały spełnione warunki, o których mowa w ust. 5.

5b. Przekształcenie podstawy prawnej stosunku pracy, o którym mowa w ust. 5a, potwierdza na piśmie dyrektor szkoły.

6. W przypadku braku warunków do zatrudnienia nauczyciela, o których mowa w ust. 5 pkt 6, stosunek pracy z nauczycielem mianowanym lub dyplomowanym nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w niepełnym wymiarze, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, w tym w trakcie roku szkolnego, z osobą rozpoczynającą pracę w szkole, z nauczycielem kontraktowym lub z nauczycielami, o których mowa w ust. 5, stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.

8. Nie można nawiązać stosunku pracy z nauczycielem, który nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 5 pkt 2-5, z zastrzeżeniem ust. 9.

8a. W celu potwierdzenia spełniania warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, nauczyciel, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązany przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego, z wyjątkiem przypadku gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.

8b. W celu potwierdzenia spełniania warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 4a, dyrektor szkoły, przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, jest obowiązany zasięgnąć informacji z rejestru, o którym mowa w art. 85w ust. 1, w trybie określonym w art. 85y ust. 1a.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia osoby posiadającej wymagane kwalifikacje, można za zgodą organu sprawującego nadzór pedagogiczny zatrudnić nauczyciela, który nie spełnia warunku wymienionego w ust. 5 pkt 5.

10. Do nauczycieli zatrudnionych na podstawie ust. 9 nie stosuje się przepisów rozdziału 3a. Dla celów płacowych nauczyciele ci są traktowani jak nauczyciele stażyści.

11. W przypadku nauczyciela zatrudnionego na podstawie ust. 7, posiadającego wymagane kwalifikacje, na jego wniosek odstępuje się od stosowania przepisów rozdziału 3a. Dla celów płacowych nauczyciele ci są traktowani jak nauczyciele stażyści, chyba że posiadają wyższy niż stażysta stopień awansu zawodowego.

12. Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony zawartej w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania, zgodnie z ust. 7, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie tych umów między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 36 miesięcy.

13. Do okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 12, wlicza się umowy o pracę na czas określony, o których mowa w ust. 12, zawarte na następujące po sobie okresy, o ile przerwa między rozwiązaniem poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę nie przekroczyła 3 miesięcy.

„13a. Okres obowiązywania umowy o pracę na czas określony zawartej w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania zgodnie z ust. 7 wynosi rok szkolny.”

14. Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, o których mowa w ust. 12, przekracza okres, o którym mowa w ust. 12, z dniem następującym po upływie tego okresu, stosunek pracy przekształca się:

1) w przypadku nauczyciela kontraktowego - w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony;

2) w przypadku nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego - w stosunek pracy na podstawie mianowania, a w przypadku niespełniania warunków, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 6 - w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

15. Przekształcenie podstawy prawnej stosunku pracy, o którym mowa w ust. 14, potwierdza na piśmie dyrektor szkoły.

16. Przepisów ust. 12-15 nie stosuje się do umów o pracę na czas określony zawartych:

1) w celu zastępstwa nieobecnego nauczyciela, jeżeli ich zawarcie w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w tym zakresie w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy;

2) z nauczycielem nieposiadającym kwalifikacji wymaganych do zajmowania danego stanowiska, zgodnie z ust. 9;

3) w przypadku przedłużenia umowy o pracę do dnia porodu, zgodnie z art. 177 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 i 1043).

17. Z nauczycielem realizującym zadania doradcy metodycznego stosunek pracy w placówce doskonalenia nauczycieli nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony obejmujący okres, na który powierzone zostały zadania doradcy metodycznego.

UZASADNIENIE

I. Stan prawny

Zgodnie z art. 94 ustawy Prawo oświatowe rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku. Tym samym w sensie prawnym wakacje letnie też wlicza się do roku szkolnego.

W myśl art. 64 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela nauczycielowi zatrudnionemu w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie szkolne, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania.

Z kolei art. 66 ust. 2 KN wskazuje, że w razie niewykorzystania przysługującego urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do zasadniczej służby wojskowej albo do odbywania zastępczo obowiązku tej służby, do okresowej służby wojskowej lub do odbywania długotrwałego przeszkolenia wojskowego - nauczycielowi przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu, nie więcej jednak niż za 8 tygodni w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 1, a nie więcej niż za 35 dni roboczych w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 2a i 3 cytowanej powyżej ustawie. Artykuł 7 ust. 2 dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy stanowi natomiast, iż minimalny okres corocznego płatnego urlopu nie może być zastąpiony wypłatą ekwiwalentu pieniężnego, z wyjątkiem przypadku gdy stosunek pracy ulega rozwiązaniu.

II. Stan faktyczny

Sytuacja w której przepisy prawa pozwalają na zawieranie z nauczycielami umowy na czas prowadzenia przez nich zajęć dydaktycznych pozbawia ich podstawowego prawa pracowniczego, jakim jest urlop wypoczynkowy. W konsekwencji tego zarówno ich bezpieczeństwo materialne, jak i zdrowie mogą być zagrożone.

Wskazani pracownicy oświaty są w okresie ferii letnich wykluczeni ze społeczności szkolnej, albowiem nie mogą uczestniczyć w pracach związanych z zakończeniem roku szkolnego i przygotowaniem nowego roku szkolnego, przeprowadzaniu egzaminów, opracowywaniu szkolnego zestawu programów oraz co najważniejsze, są pozbawieni możliwości doskonalenia zawodowego.

W wielu przypadkach dyrektorzy szkół wykorzystują wskazane otoczenie prawne, aby omijać w praktyce ustawowe ograniczenie w zakresie łącznego okresu zatrudnienia na podstawie umów terminowych tzn. przewidziane w art. 10 ust. 12 ustawy Karta Nauczyciela - 36 miesięcy. Wystarczy bowiem nawiązać z nauczycielem stosunek pracy np. do końca maja i automatycznie na podstawie art. 10 ust. 13 KN problem limitowania umów na czas określony jest „rozwiązany”.

III. Podsumowanie

Dopełnieniem pozytywnej zmiany w zakresie ograniczenia ilości zawieranych w szkołach umów terminowych jest usankcjonowanie możliwości zawierania tego rodzaju umów, jedynie do przedziału czasowego od 1 września do 31 sierpnia roku następnego. Nasza propozycja jest logiczna i wpisuje się w cały system prawa oświatowego, którego podstawą organizacyjną jest rok szkolny.

Biorąc pod uwagę powyższe, wnosimy jak na wstępie.

W imieniu KSOiW NSZZ „Solidarność”:

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania
NSZZ „Solidarność”
Ryszard Proksa